

AKREDITĪVA NOTEIKUMI

1. Mērķis un pielietojums

Akreditīva noteikumi (turpmāk tekstā „noteikumi”) nosaka kreditīvu izsniegšanas un izpildes kārtību, kā arī kreditīva pieprasītāja un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Hipotēku un zemes banka” (turpmāk tekstā „Banka”) savstarpējās tiesības, pienākumus un atbildību.

2. Lietotie termini un saīsinājumi

Aizdevuma līgums – līgums, kas noslēgts starp kreditīva pieprasītāju un Banku, pamatojoties uz kuru Banka izsniedz vienu vai vairākus kreditīvus, bet kreditīva pieprasītājs norēķinās ar Banku nevis kreditīva termiņā saskaņā ar kreditīvu, bet saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem;

akreditīvs jeb kredīta vēstule (Letter of Credit) ir pēc kreditīva pieprasītāja (pircēja) lūguma izsniegts Bankas (akreditīva izsniedzējas bankas) galvojums samaksāt kreditīva saņēmējam (pārdevējam) noteiktu naudas summu, saņemot no kreditīva saņēmēja kreditīva nosacījumiem atbilstošus dokumentus, kas pierāda, ka kreditīvā noteiktā prece ir nosūtīta kreditīva pieprasītājam.

neatsaucams kreditīvs - Bankas neatsaucamas saistības pret kreditīva saņēmēju. Šādu kreditīvu nav iespējams atsaukt vai mainīt bez kreditīva saņēmēja piekrišanas.

neatsaucams apstiprināts kreditīvs - apstiprinātās bankas neatsaucama saistība (papildus Bankas pienākumam) apmaksāt kreditīva saņēmēja iesniegtos dokumentus, ja tie pilnībā atbilst kreditīva noteikumiem.

akreditīva summa – maksimālā summa, par kādu izsniegts kreditīvs.

akreditīva seguma konts – speciāls Bankas konts, kurā tiek ieskaitīts un turēts kreditīva nodrošinājums kreditīva pieprasītāja naudas līdzekļi, un kuru kreditīva pieprasītājs pilnvaro Banku debitēt kreditīva summas apmaksas veikšanai;

akreditīva pieprasītājs – juridiska vai fiziska persona, kurai Bankā ir atvērts pieprasījuma noguldījuma konts un saskaņā ar kuras lūgumu Banka atver kreditīvu;

akreditīva saņēmējs – juridiska vai fiziska persona, kurai par labu Banka atver kreditīvu;

akreditīva termiņš – kreditīvā norādītais beigu datums, līdz kuram (ieskaitot) kreditīva saņēmējam ir pienākums iesniegt Bankai kreditīvā pieprasītos un kreditīva noteikumiem atbilstošus dokumentus, pret kuriem notiek kreditīva apmaksa;

akreditīva nodrošinājums – naudas līdzekļi pieprasījuma noguldījuma kontā vai termiņnoguldījums, vai Bankas piešķirtā aizdevuma līdzekļi kreditīva izsniegšanai;

pakalpojumu cenrādis – kreditīva izsniegšanas brīdī spēkā esošais Bankas cenrādis tirdzniecības finansēšanas darījumiem;

izdevēja (izsniedzēja) banka – banka-emitents, kas izsniedz kreditīvu pēc kreditīva pieprasītāja (Pircēja) lūguma.

paziņotāja (saņēmēja) banka – banka, kur kreditīva saņēmējam (pārdevējam) ir atvērts norēķinu konts un kura paziņo kreditīva saņēmējam (pārdevējam) par kreditīva izsniegšanu.

apstiprinātāja banka – banka, kas kreditīva izdevēja (izsniedzēja) bankas saistībām pievieno savas saistības izpildīt kreditīva saistības, ja visi kreditīvā paredzētie dokumenti tiks iesniegti apstiprinātāja bankai un visi kreditīva noteikumi tiks izpildīti.

pieteikums - kreditīva pieprasītāja rakstiski aizpildīta Bankas noteikta parauga veidlapa „Akreditīva pieteikums”, kuru ir akceptējusi Banka un kas kopā ar Noteikumiem veido Bankas un kreditīva pieprasītāja juridisko attiecību kopumu.

3. Vispārīgie noteikumi

3.1. Kreditīvs ir pakļauts Starptautiskās Tirdzniecības Palātas (ICC) noteikumiem „Akreditīva vienotās paražas un prakse”, izdevums Nr.600, Parīze, 2007.gads (*ICC Uniform Customs and practice for Documentary Credits, No 600, Paris 2007 revision*).

3.2. Latvijas Republikas spēkā esošie tiesību akti uz kreditīva operācijām attiecas tiktāl, ciktāl tie nav pretrunā ar Starptautiskās tirdzniecības palātas noteikumiem un starptautisko banku praksi. Citi līgumi, kas noslēgti starp Banku un kreditīva pieprasītāju attiecīgā kreditīva sakarā, ir pakļauti Latvijas Republikā spēkā esošajiem likumiem un normatīvajiem aktiem.

3.3. Preces piegādi regulē kreditīva pieprasītāja un kreditīva saņēmēja noslēgtie līgumi un INCOTERMS 2000.

3.4. Bankas pienākums ir iepazīstināt kreditīva pieprasītāju ar šiem Noteikumiem un pakalpojumu cenrādi, bet kreditīva pieprasītāja pienākums ir iepazīties ar šiem Noteikumiem un pakalpojumu cenrādi. Kreditīva pieprasītāja paraksts uz pieteikuma apliecina, ka kreditīva pieprasītājs pilnībā iepazīties ar Noteikumiem un pakalpojumu cenrādi, piekrīt tiem un atzīst tos sev par saistošiem.

4. Akreditīva pieteikšana

4.1. Kreditīvu atver, pamatojoties uz kreditīva pieprasītāja pieteikumu. Pieteikumam jābūt aizpildītam bez labojumiem un dzēsumiem.

4.2. Bankai ir tiesības atteikties pieņemt pieteikumu šādos gadījumos:

4.2.1. pieteikumā nav norādīta visa Bankas pieprasītā informācija un/vai norādītā informācija ir pretrunīga;

4.2.2. kreditīva pieprasītāja pilnvarotās personas apliecinājums (paraksts, zīmogs) uz pieteikuma neatbilst Bankas rīcībā esošajiem paraugiem, pilnvarojums neatbilst Bankas prasībām vai tā pilnvarojuma / pārstāvības tiesību termiņš ir izbeidzies.

5. Nodrošinājums

Akreditīva noteikumi

5.1. Akreditīvu atver tikai pret Bankai pieņemamu nodrošinājumu. Akreditīva nosacījumu grozījumu gadījumā tiek veikti arī atbilstoši nodrošinājuma grozījumi.

5.2. *Bankas aizdevuma līdzekļi.*

5.2.1. Ja akreditīvs tiek nodrošināts ar Bankas aizdevuma līdzekļiem, Banka rezervē aizdevuma līdzekļus akreditīva summas apmērā.

5.2.2. Kā nodrošinājums iespējamajiem maksājumiem Bankai var kalpot arī kustamais vai nekustamais īpašums u.c. nodrošinājums saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem.

5.3. *Akreditīva pieprasītāja vai trešās personas naudas līdzekļi.*

5.3.1. Akreditīvu var nodrošināt akreditīva pieprasītāja vai trešās personas naudas līdzekļiem, kurus vai nu pārskaita uz akreditīva seguma kontu vai nogulda termiņnoguldījumā. Naudas līdzekļi, kas kalpo par akreditīva nodrošinājumu, tiek iekļāti Bankai kā finanšu ķīla (finanšu nodrošinājums) vai nu uz šo noteikumu, vai finanšu ķīlas līguma pamata.

5.3.2. Ja akreditīvs tiek nodrošināts ar akreditīva pieprasītāja naudas līdzekļiem, akreditīva pieprasītājs parakstot pieteikumu, pilnvaro Banku debitēt pieteikumā norādīto PNK un pārskaitīt naudas līdzekļus akreditīva summas apmērā uz akreditīva seguma kontu. Ja norādītajā PNK nav pietiekamu līdzekļu akreditīva nodrošinājumam, akreditīvs netiek izsniegts.

5.3.3. Ja akreditīvs tiek nodrošināts ar termiņnoguldījumu, pirms akreditīva izsniegšanas starp Banku un akreditīva pieprasītāju vai termiņnoguldījuma īpašnieku tiek noslēgts termiņnoguldījuma līgums par termiņnoguldījumu ne mazāk kā akreditīva summas apmērā un finanšu ķīlas līgums, kas ir termiņnoguldījuma līguma neatņemama sastāvdaļa.

5.3.4. Ja akreditīva pieprasītājs savlaicīgi nav nodrošinājis maksājumu veikšanai nepieciešamos līdzekļus PNK, ka arī visos citos gadījumos, kad saistībā ar akreditīvu Bankai rodas prasījums pret akreditīva pieprasītāju, Banka ir tiesīga apmierināt šādu prasījumu, realizējot finanšu ķīlu, tas ir, Banka ir tiesīga bez iepriekšēja paziņojuma akreditīva pieprasītājam, debitēt (pārskaitīt) apmaksājamo summu no jebkura akreditīva pieprasītāja PNK, tajā skaitā no akreditīva seguma konta, kā arī Banka ir tiesīga šos līdzekļus akreditīva pieprasītāja vārdā konvertēt bez iepriekšēja akreditīva pieprasītājam adresēta paziņojuma pēc Bankas noteiktā attiecīgās dienas valūtu konvertācijas kursa.

5.3.5. Ja Bankai nav radies pienākums veikt akreditīva summas maksājumu, Banka ne vēlāk kā 2 (divu) darba dienu laikā debitēt akreditīva summu no akreditīva seguma konta un kreditēt to akreditīva pieprasītāja PNK.

5.3.6. Akreditīva pieprasītājam nav tiesības izmantot akreditīva seguma kontu.

5.3.7. Banka ir tiesīga debitēt naudas līdzekļus no akreditīva seguma konta bez akreditīva pieprasītāja piekrišanas šādos gadījumos:

5.3.7.1. ja Bankai saskaņā ar akreditīvu ir jāveic maksājums;

5.3.7.2. lai dzēstu Bankas prasījumus pret akreditīva pieprasītāju;

5.3.7.3. ja iemaksa akreditīva seguma kontā veikta maldības, pārskatīšanās vai tiesiska pamata trūkuma dēļ.

5.3.8. Akreditīva apmaksa no termiņnoguldījuma līdzekļiem notiek saskaņā ar finanšu ķīlas līguma noteikumiem.

6. Akreditīva atvēršana, izmaiņas un darbības termiņš

6.1. Banka 7 (septiņu) darba dienu laikā pēc aizpildīta un parakstīta pieteikuma saņemšanas pieņem lēmumu par akreditīva atvēršanu vai atteikumu to atvērt.

6.2. Bankai ir tiesības nesniegt paskaidrojumus negatīva lēmuma pieņemšanas gadījumā. Ja Banka atsaka akreditīva pieprasītājam akreditīva atvēršanu, akreditīva pieprasītājam iesniegtie dokumenti netiek atdoti, izņemot īpašuma tiesību apliecināšu dokumentu oriģinālus.

6.3. Banka akreditīvu atver elektroniski (testēta SWIFT ziņojuma veidā).

6.4. Banka ir tiesīga pēc saviem ieskatiem izvēlēties paziņotāja (saņēmēja) banku vai apstiprinātāja banku.

6.5. Ja tiek pieprasīts apstiprināts akreditīvs, apstiprinātāja banka var prasīt pārvest akreditīva summu uz apstiprinātāja banku kā nodrošinājumu akreditīva izpildei.

6.6. Akreditīva pieprasītājs ir tiesīgs rakstiski lūgt veikt izmaiņas akreditīvā. Izmaiņas elektroniski SWIFT formātā tiek veiktas pēc saskaņošanas ar akreditīva saņēmēju.

6.7. Akreditīva termiņš:

6.7.1. akreditīvs uzskatāms par spēkā neesošu pēc tajā norādītā termiņa izbeigšanās, ja vien Banka līdz akreditīva termiņa pēdējai dienai nav saņēmusi akreditīvā pieprasītos dokumentus;

6.7.2. akreditīva darbību pirms tā termiņa izbeigšanās var pārtraukt tikai tad, ja Banka ir saņēmusi piekrišanu akreditīva atsaukšanai no akreditīva saņēmēja puses.

7. Akreditīva izpildījums

7.1. Banka veic pieprasītās summas apmaksu akreditīvā norādītajā valūtā, ja akreditīvā paredzētie nosacījumi ir izpildīti un akreditīvs ir spēkā.

7.2. Banka pārbauda akreditīva saņēmēja iesniegto preču dokumentu atbilstību akreditīva nosacījumiem. Banka neuzņemas nekādu atbildību un saistības par jebkuru tai iesniegto dokumentu formu, pietiekamību, precizitāti, īstumu, viltojumem vai tiesiskumu, par šo dokumentu saturu, tajos izteiktajiem apgalvojumiem, preču un pakalpojumu (ja tādi norādīti iesniegtajos dokumentos) daudzumu, kvalitāti un esamību. Banka neuzņemas atbildību par kļūdām, kas radušās, tulkojot vai interpretējot terminus. Bankai ir tiesības nosūtīt akreditīvu, netulkojot šādus terminus.

7.3. Banka neatbild par preču (pakalpojumu) pirkuma-pārdevuma līguma izpildi un tas Bankai nav saistošs arī tad, ja akreditīvā ir izdarīta atsauce uz to. Bankas atbildību nosaka tikai un vienīgi akreditīvā ietvertie nosacījumi.

Akreditīva noteikumi

7.4. Kad Banka ir saņēmusi akreditīvam atbilstošus dokumentus, Banka nosūta akreditīva pieprasītājam paziņojumu par saņemtajiem dokumentiem un informē par apmaksas kārtību, saskaņā ar izsniegtā akreditīva nosacījumiem.

7.5. Parakstot pieteikumu, akreditīva pieprasītājs pilnvaro Banku veikt akreditīva summas apmaksu:

7.5.1. pārskaitot akreditīva seguma kontā esošos līdzekļus.

7.5.2. ja par akreditīva nodrošinājumu kalpo termiņnoguldījums, veikt akreditīva apmaksu no termiņnoguldījuma līdzekļiem saskaņā ar finanšu ķīlas līguma noteikumiem;

7.5.3. pārskaitot rezervētos aizdevuma līdzekļus.

7.6. Ja akreditīva apmaksas dienā naudas līdzekļi, kas ieskaitīti akreditīva seguma kontā vai atrodas termiņnoguldījumā, nav pietiekami prasītās summas un Bankas komisiju apmaksai, akreditīva pieprasītājam nekavējoties, ne vēlāk kā 1 (vienas) darba dienas laikā jāsamaksā Bankai trūkstošā summa.

7.7. Katrs maksājums, kas veikts saskaņā ar akreditīva nosacījumiem atbilstoši samazina Bankas saistības saskaņā ar akreditīvu.

8. Pušu tiesības, pienākumi un atbildība

8.1. Akreditīva pieprasītājs ir atbildīgs par jebkādiem Bankas zaudējumiem, kas rodas pieteikumā norādītās informācijas un/vai pievienoto dokumentu viltojumā, neprecizitātes vai nepilnību rezultātā.

8.2. Parakstot pieteikumu, akreditīva pieprasītājs apliecina, ka:

8.2.1. visa informācija, ko akreditīva pieprasītājs vai trešās personas viņa vārdā ir sniegušas Bankai, ir patiesa un precīza;

8.2.2. pret akreditīva pieprasītāju nav uzsākts kriminālprocess, nav notikusi akreditīva pieprasītāja faktiskā maksātnespēja, nav uzsākta tiesvedība pret akreditīva pieprasītāju mantiskā prasībā, akreditīva pieprasītājs, fiziska persona, nav atzīts par rīcībnespējīgu;

8.2.3. Banka ir tiesīga pieprasīt ziņas par akreditīva pieprasītāju no Iedzīvotāju reģistra datu bāzes un iepazīties ar personas datu apstrādes sistēmās (Creditreform Latvija, BaltRisk u.c.) pieejamo informāciju par akreditīva pieprasītāju, tajā skaitā akreditīva pieprasītāja – juridiskas personas amatpersonām: valdes, padomes, revīzijas komisijas locekļiem un iekšējā revīzijas dienesta vadītāju, bez akreditīva pieprasītāja papildus piekrišanas;

8.2.4. ir iepazīties ar Latvijas Bankas izdotajiem Kredītu reģistra noteikumiem, kā arī ar Bankā noteikto kārtību, kādā tā sniedz un saņem informāciju no Kredītu reģistra un:

8.2.5. akreditīva pieprasītājs, juridiska persona, piekrīt, ka Banka ir tiesīga izmantot iespēju saņemt Latvijas Bankas Kredītu reģistrā iekļauto informāciju par:

8.2.5.1. akreditīva pieprasītāju un tā meitassabiedrībām, un komercsabiedrībām, kurās akreditīva pieprasītājam ir būtiska līdzdalība;

8.2.5.2. akreditīva pieprasītāja dalībniekiem (kapitāldaļu turētājiem), kuriem šajā komercsabiedrībā ir būtiska līdzdalība;

8.2.5.3. akreditīva pieprasītāja amatpersonām – padomes un valdes locekļiem;

8.2.6. akreditīva pieprasītājs, fiziska persona, piekrīt, ka Banka izmanto iespēju saņemt Latvijas Bankas Kredītu reģistrā iekļauto informāciju par akreditīva pieprasītāju.

8.3. Banka neatbild par neprecizitātēm, kļūdām, maksājumu / lēmumu aizkavēšanos, kas radušās telekomunikāciju, elektronisko datu pārraides sistēmu, pasta vai kurjerpasta, kā arī citu apstākļu, kas ir ārpus tās kontroles, vainas dēļ. Tāpat Banka neatbild par korespondentbanku pieļautajām kļūdām vai neprecizitātēm, izpildot Bankas norādījumus.

8.4. Komisijas tiek aprēķinātas saskaņā ar spēkā esošo Bankas pakalpojumu cenrādi (Bankas pakalpojumu cenrādis ir pieejams Bankas telpās Bankas darba laikā un Bankas mājas lapā internetā: www.hipo.lv) un iesaistīto pušu cenrāžiem un tiek ieturētas no akreditīva pieprasītāja PNK bezakcepta kārtībā. Bankai ir tiesības neizsniegt akreditīva pieprasītājam importēto preču pavaddokumentus līdz komisiju pilnīgai samaksai.

8.5. Akreditīva pieprasītāja pienākums ir segt jebkādas izmaksas, kas Bankai radušās sakarā ar akreditīva izsniegšanu, tajā skaitā pasta izdevumus, telekomunikāciju, kurjeru pakalpojumu un citas izmaksas.

8.6. Komisijas maksas un citas izmaksas, kuras akreditīva pieprasītājam jāmaksā Bankai atbilstoši šiem noteikumiem, akreditīva pieprasītājs pilnvaro Banku un Banka bezakcepta kārtībā debetē no akreditīva pieprasītāja PNK Bankā un tās netiek atmaksātas akreditīva pieprasītājam.

8.7. Akreditīva pieprasītājs ir izpildījis savas saistības samaksāt akreditīva summu tajā dienā, kad Banka debetējusi maksājuma summu no jebkura akreditīva pieprasītāja PNK, kā arī Banka ir tiesīga šos līdzekļus akreditīva pieprasītāja vārdā konvertēt bez iepriekšēja akreditīva pieprasītājam adresēta paziņojuma pēc Bankas noteiktā attiecīgās dienas valūtu konvertācijas kursa.

9. Nobeiguma noteikumi

Domstarpības, kas varētu rasties, Banka un akreditīva pieprasītājs risinās pārrunu ceļā. Ja šādi nav iespējams panākt risinājumu, strīds izšķirams, pēc prasības pieteikuma iesniedzēja izvēles, LR tiesā vai Latvijas Komerčbanku asociācijas šķīrējtiesā, vienotais reģistrācijas numurs 40003746396, saskaņā ar šīs šķīrējtiesas reglamentu un nolikumu par Latvijas Komerčbanku asociācijas šķīrējtiesas izdevumiem. Šo dokumentu noteikumi uzskatāmi par ietvertiem šajā punktā. Šķīrējtiesas spriedums ir galīgs, nav pārsūdzams un pusēm ir obligāts. Šķīrējtiesnesu skaits – viens. Šķīrējtiesas izskatīšanas valoda - latviešu. Šķīrējtiesnesi ieceļ Latvijas Komerčbanku asociācijas šķīrējtiesas priekšsēdētājs.